

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пош.
Конте пошт. шлан. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло", Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРИЮ:
Місяць 5-00 дол.
Чвертьріччя 14-00
Півріччя 26-00
Річно 48-00
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і Канаді,
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 дол., Німеччині 7-50 дол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 мол., Бе-
гарії 7-50 дол., Австрії 7-50 мол.,
Зімба адрес і мол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-38.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИКЛАДУ
25 сот.

Наука на Радянській Україні.

(З нагоди 2-го Українського Наукового З'їзду в Празі).

У днях 20—24 березня н. р. відбувся в Празі 2-й Український Науковий З'їзд, який мав своїм головним завданням підвести підсумки наукової праці української еміграції за останнє десятиліття. Виголошені на цьому З'їзді реферати про внесли наукової праці української еміграції за десять років наочно засвідчили, що українські учні на еміграції не мало прислужилися до розвитку науки у всіх її галузях.

Хоч не рідко доводилося їм вести цю працю в умовах важкого еміграційного життя, але ця праця завжди відбувалася в атмосфері духовної свободи, якої бракує на Рад. Україні, де, як відомо, науку підпорядковували політиці, марксо-ленінському методологічному визнанню за обов'язкову і непохитну, а зміст науки обмежили до проблем соціалістичного будівництва.

Яскраву ілюстрацію цих основних засад, на яких ґрунтується наука на Рад. Україні, знаходимо у статті І. Буланкіна "Стан наукової роботи на Україні та її чергові завдання", яка вміщена в останній книжці журналу "Комуністична Освіта" (ч. 10—12, 1931 р.).

Як свідчить І. Буланкін, не всі наукові установи перейняли марксо-ленінську методологію: "в деяких науково-дослідних інститутах маємо „стихийний матеріалізм", часто натрапляємо на марксистську фразеологію, що прикриває методологічну ворожнечу, а іноді ворожу марксистові механістичну або ідеалістичну настанову того або іншого вченого".

Рад. влада не допускає будь-якого ухилу в науковій діяльності від встановленого законом напрямку і веде найпоспішнішу боротьбу з усіми, що відступає від „казьонного" шаблону. „За останні роки йде — говорить той же автор — найагостреніша боротьба з буржуазною наукою та різними посадо-марксистськими течіями. Боротьба ця охопила майже всі ділянки наук, особливо ж ділянки соціально-економічні. Це привело до повного анкітизму контрреволюційної суті цілої низки буржуазних „шкіл" і „школок", їх ідеологічного розгрому і зведення до мінімуму їх впливу (фашизм і націонал-демократизм, ефремовщина, яворщина, грушвіщина, меженишчина і ин.)."

Перевішки цілковитий розгром історичної науки та книгознавства, радянська влада робить тепер рішучий наступ на математичні та природничі науки, але справа йде тут не зовсім гладко вже з тої причини, що серед математиків і природників як у науково-дослідних інститутах, так і в Українській Академії Наук нема жадного члена комуністичної партії.

Для ілюстрації тяжкої боротьби рад. влади на цьому фронті наводиться І. Буланкін, як приклад, Харківський інститут математики, який, не дивлячись ні на що, займається виключно суто-абстрактними проблемами. В тому ж самому інституті панує серед старих кадрів, особливо у директора цього інституту акад. Бернштейна стара теорія про „понадкласовість та партійність математики". На 2-ому Українському З'їзді в Празі ясно визначилася велика роль багатьох наукових товариств на еміграції, які в тій чи іншій мірі причинилися до розвитку науки. В протидію їм до цього на Рад. Україні констатується не лише послаблення праці наукових товариств, але й цілковите припинення деякими з них своєї діяльності. Ось як пояснює це виступаючи автор: „Це пояснюється почасти тим, що частково їх функції виконують науково-дослідні інститути. Другою причиною є те, що по деяких галузях науки зорганізовано марксистські товариства, що й перекладає увагу багатьох наукових робітників, головним чином активу". Це пояснення є найкращим доказом того, що „перекладання уваги" в бік марксо-ленінської методології випливає з примусу внаслідок відсутності академічної свободи на Рад. Україні.

Цікаво, що рад. влада та учні з-поміж них рад. влади всеж не перестають твердити, що лише в СРСР панує свобода науки, тоді як у демократичних і фашистських державах на-

ука або має класовий характер, або є служницею держави. Так, проф. А. Г. Готтлоб-Готтліб в своїй статті „Фашизм і освіта за кордоном" („Ком. Освіта", ч. 10—12, 1931 р.) приписує фашистам глибоку антипатію до розуму й науки, а тому вони й намагаються за всяку ціну знищити свободу науки, яка, на їх погляд, „повинна бути

служницею національної держави; самостійних прав вона не повинна мати".

Про те, кому саме служить наука на Рад. Україні та які „самостійні права" вона має, ми добре знаємо як з фактів „ідеологічного розгрому", про що докладно розповідає І. Буланкін у згаданій тут статті, та ще більше з фактів фізичного розправлення й навіть фізичного нищення рад. владою тих наукових сил, що більше всього цінують вільну, незалежну думку в шуканні наукової правди.

Ст. Спрополок.

Економічна криза в Злучених Державах Америки.

ПІДСТАВОВІ СУСПІЛЬНІ РЕФОРМИ.*

Проекти резервових фондів. — Скорочення часу праці. — Мільярд триста мільонів доларів у панчосі. — Сумний рекорд Нью-Йорку.

Всі дотеперішні „спроби" зарадити безробіттю, це були тілжки менше або більше зручні балачки на суспільні теми. Незабаром мусіла тою справою зайнятися держава; вправді не ціла велика федерація, але бодай поодинокі краї (стейти). Позаючи поставилися до справи безробіття стейт Висконсин, якої губернатор підписав з кінцем січня 1932 р. ухвалений закон про примусове обезпечення на випадок безробіття. Що-направо цей закон має вийти в життя шойно за рік і то на випадок, колиб до тієї пори правдавці не обезпечили добровільно своїх працівників. У такому випадку вони платили б 2% від платні тих робітників, які дістають річно менше як 1.500 доларів і то так довго, доки не збереться фонд, який вносили б щонайменше по 75 доларів на робітника.

Цей приклад поділав Комісія знавців, заіменована губернаторами стейтів Нью-Йорк, Нью-Джерси, Мессусетс, Род Айленд, Пенсильванія, Огайо і Конетикат виготовила план стейтвого обезпечення на випадок безробіття. На цей план погодився ньюйорський губернатор, Рузвельт, який обіцяв вжити заходів, щоб добути на нього апробату стейтвової легісактури. Але республіканська більшість спротивилася тому. План комісії стейтів передбачує резервний фонд, до якого вкладали б правдавці по 2% від робітничих платень так довго, доки не призбирається резерва по 50 дол. на робітника. Від тієї пори платили б правдавці тільки 1% від платні робітника. З того фонду одержував би безробітний не більше як 10 дол. на тиждень і не довше, як через 10 тижнів на рік. Робітники не вкладали б нічого до того фонду. Яка доля стріне цей проект в інших заінтересованих стейтах, ще не знати.

Досить цікавим експериментом в спроба скорочування часу праці, як засобу для усунення безробіття, Комісія, назначена ньюйорським губернатором, Рузвельтом, ствердила у своєму звіті, що перехід на 5-денний тиждень помагає поступові в індустрії. Підприємці заявили, що від скасування суботи, як робітничого дня, нічого не втраять, бо й так не було великої користі зі суботньої праці. Деякі великі фірми (як Келлог Комп. і Дю-Понт Комп.), які звели у своїх фабриках 6-годинний день праці, кажуть, що дотеперішні висіди безумовно додатні для підприємств і робітників. Робітники — кажеться — працюють охотно і продають стільки, що перед тим у вісьмох годинах, а при цьому збільшується число працюючих на 33%. Мир. Тейлер, голова фінансової комісії сталеної корпорації каже, що унормування часу праці на нових основах є господарською konieczністю. „Треба устійнити відношення поміж робітником і машиною", каже він.

За такою реформою часу праці заявила

31. січня 1932 конференція представників 25 великих галузей американського промислу, що відбулася в Олбані в комісаря ньюйорського стейту.

Поруч з цим підносяться голоси засадничого значіння, але тим самим вони безвартні; бо що значить впр. такий голос: „дати безробітним працю, то це спричинить кінець економічної депресії". По-перше, це ще питання, чи сама „праця" робітника усуне депресію, яка є одною ланкою у світовій депресії, а по-друге, що саме у тому й річ, щоб робітникові дати працю.

За один із засобів для ліквідації депресії треба вважати й невіданий (а кінця лютого 1932) поклик президента Гувера до населення краю, щоб воно впливало таким патріотизмом, як у війні. Цей патріотизм мав би проявлятися у тому, щоб населення не переховувало грошей у панчосах та матеріалах, але пустило їх в оборот. А цих грошей переховує американське населення — на думку президента — на суму одного мільярда трьохсот мільонів доларів! Зовсім поважна сума! Безперечно, що така сума, пущена в рух, могла би зменшити безробіття, колиб її хтось інший знав не сховав, як не в матеріалі, то в залізну шафу.

Найдосконаліше відчувають кризу великі міста, як Нью-Йорк, Філадельфія, Шікаго. В Нью-Йорку налічують 1,750,000 безробітних. Має бути 231,000 родин, які не мають ніяких засобів до життя. Допомоговий Комітет, який постановив собі зібрати 18 міль. дол., зібрав далеко більше, але цього не може стати на довго, коли допомогові інституції видають місячно по 4 міль. доларів. Кажуть, що у Філадельфії безробіття майже в кожного домі, а в Шікаго має бути ще гірше, як у Нью-Йорку. Там носяться з думкою позакривати навіть школи, бо місто вже від місяця не платить учителям. Нью-Йорк, який має найбільше хмародерів, найбільше банків, найбільше безробітних, найбільше — чого там ще, заледви успів відістати короткочасний банкову позичку на 6% під умовою, що в місті будуть заведені концесії ощадності. Хто знає, чи замисль опадальостей, до яких Нью-Йорк не припинить, не буде змушена заплатити довг публіки.

Для зрівноваження федерального бюджету і стейтових бюджетів прийдеється обнижувати платні урядникам. Залізничні урядники вже самі погодилися під натиском обставин на знижку платень на 10%. Сенатор Борак проектує знижку від платень, які вносять понад 5,000 дол. на рік (поверх 400 дол. у місяць). Якби так у нас, то ще можна би і зі знижкою такої платні „втримати"!

Лев Ясінчук.

* Га. „Діло" чч. 75, 76 і 79 із статтями того самого автора на ту саму тему. — Прим. Ред.

Труднощі китайсько-японського замкнення.

МОСКВА. 14. IV. ПАТ. На основі радянських інформацій шангайську конференцію перервали до часу, аж прийдуть інструкції від комітету 19-ох, створеного Союзом Народів. Китайці намагаються на баначенні ретинія евакуації. Вир-

ськова підкомісія конференції працює далі над подробицями дислокації японських військ. Японська оцінка уважає відкрити китайців до Женеви неможливим. Тимчасом 8 і 10. японська звітність відмаширувала до Маньчжурії.

Німецький уряд проти гітлерівських організацій.

Берлінське бюро Вольфа оголосило комунікат, що подає мотиви декрету президента Гінденбурга про розв'язання гітлерівських штурмових організацій. Декрет виданий на домагання всіх членів кабінету в інтересі підтримання безпеки й публічного ладу та збереження державного авторитету. Штурмові організації перешкоди до найменших подробиць на зразок військової організації. Увійняють вони приватну армію, хоча тільки почасти озброєну. Сотні тисяч осіб, зв'язаних наказом безоглядного послуху, творять активну групу, що може виступити як військо. Навіть без зброї ці групи можуть допускати кожної хвилині насильних актів і ставити частину населення під примус. Вже само існування такої бойової організації, що є державою в державі, творить джерело безупинного занепокоєння для мирного населення, що користується охороною права при своїх заняттях. Тільки держава може удержувати збройну силу.

З ментом, коли подібна сила є приватно організована, а держава це толерує, грозять вже небезпека мирові й порядку. Розв'язання ведуть до конфліктів і консеквенцій, що пригадують громадянську війну. Серед таких умовин держава мусіла б втратити пошану, якої має право домагатися для своїх установ, особливо для війська та поліції. Комунікат кінчиться осторогою, що уряд готов виступити проти всяких дальших спроб творити державу в державі.

За кулісами французької фінансієри.

Перед чотирма роками була голосна афера Марти Ано, що видавала в Парижі фінансову газету й натягувала грошевитих людей на грубі суми. Її арештували, але завдяки її впливам справа не пішла під суд. Марта Ано почала знову видавати газету й минулого тижня її знову арештували під замітом крадіжки, шантажу, змо-

По широкому світі.

„Дейли Телеграф“ довідується, що Греція та Болгарія хочуть приступити до наддунайської федерації.

Мадярський уряд рішив обійняти з дня 1. липня платні послів до парламенту на 57 пр. і державних урядовців та емеритів на 3 пр.

На зборах соц.-демократичної партії у Людвігсбурзі під Берліном гітлерівці анікавали велику бучу, кинувши на сцену бомбу.

ПНЕВМАТИКИ —

„MICHELIN“

новий тип, зміцнені, найліпші та найдешевші — поручає їм Витовд Транда Львів, Подільського ч. 2.

За кулі апокаліптичної „Згоди“.

„Аполітична“ організація та її „інтервенції“ у справі — державних позичок!

ЦІКАВИЙ ДОКУМЕНТ ЧАСУ.

Одна вчителька-полька на терені Сх. Галичини отримала недавно такого листа:

Zjednoczenie Polsko-Ruskie Zgoda.

Zarząd Główny.

L. 1171/32. Kraków, 23. II. 1932.

W. P.

Na propozycję naszego delegata Pana Dr. Skowrońskiego ze Sambora Zarząd Główny zamianował Panią sekretarzem koła miejscowego. Wysyłamy część druków, resztę wysłamy później. Prosimy przystąpić do pracy organizacyjnej w swej okolicy, przyjmować do Towarzystwa tak Polaków jak Rusinów (Ukraińców) bez różnicy zapatrywani partyjnych. Nazwa Rusin nie powinna być przeszkodą, gdyż każdy może się nazywać jak chce, byleby był lojalnym obywatelem Państwa Polskiego, oprócz tego trzeba się stosować do postanowień statutu i załączonych instrukcji. Towarzystwo nasze jest bezwzględnie apolityczne (?) — Red.). Deklaracje należy przysyłać do sekretarza powiatowego, oraz zwracać się do niego o dalsze instrukcje. Towarzystwo pomaga (?) — Red.) swym członkom w sprawach interwencji u władz — renty inwalidzkiej, pożyczki i t. d. (II — Red.).

Należałoby rozpocząć pomału pracę w innych sąsiednich wsiach. Na jednej deklaracji może być kilka podpisów. Należy zawiadomić Sta-

rostwo o objęciu przez Panią Sekretarjatu koła miejscowego Tow. „Zgoda“, przystem załączyć jeden statut. Wkłady członkowskie należy zbierać chociażby po kilka groszy miesięcznie lub w naturze, biednych można zwolnić od płacenia.

Po otrzymaniu deklaracji członkowie otrzymują legitymacje członkowskie. Dziękując serdecznie WPani za łaskawą współpracę na polu zgody polsko-ruskiej (ukraińskiej) życząc powodzenia pozostajemy z poważaniem

Sekretarz główny
Jan K. Mociulek.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

Пятирічка боротьби з релігією.

Предсідник союзу безбожників Ярославський виголосив на з'їзді радянських учителів у Москві промову про 5-літній план поборювання релігії. Він заявив, що вчителство народних шкіл ще досі піддається релігійним впливам і що протирелігійна кампанія у школах та на селі не ведеться як слід. Всі релігійні заклики це опора капіталізму і тому треба їх за всяку ціну

викоринити. Боротьбу з релігією треба вести з цілою безоглядністю. План викоринення й знищення релігії в Радянщині уложено на дальших 5 літ так, що здійснення другого п'ятилітнього господарського плану буде однозначним з повною перемогою комунізму над релігією. Всі святині й церковні установи повинні належати до історичної минувшини як музейні предмети.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛО“ З ДНЯ 16. КВІТНЯ 1932.

БОГДАН НАТАЛЧИН

Лист із чужини.

Молода, гарна Панна з майном, Дора,

посте ресторанте 13.

Вже сам факт, що Ви, Пані в Дорі, каже мені поштовитися Вам, полинути думкою за Вами, присісти край лавочки у вашій кімнатці та зазирнути на Вас.

У Ваших очах відзеркалюється зелень поляни, що розгортає обійми, розлогої Маковниці, у Ваших ушах, які щодень слухають шуму бурхливої Каміньки давшиме пісня верховини, що очарувала і мене; у вашій Вашого волосся може ще лишився спомина останнього буревію, а на Ваших рожевих устах спочиває ще поцілунок весняного, гірського леготу. Окладки Вашого вбрання насичені поранковою, рожевою імлою та кристально чистим воздухом, де ланивані рубіни сходячого сонця. Уста Ваші розхилені може шепчуть те, що наспівує Вам в одво шум задуманих лісів та журчання прозірастих потоки.

Ви не привітаєте мене, ані не здивуєтеся, коли несподівано приїду, не кивнете головою, не будете навіть неввічливі; — Ви будете такі, як завжди — мелянхолічно, всміхнені та щасливі аздумані. Очі Ваші будуть прижмурені, звичні блукати тільки верхами. Будете байдужити.

А пречінь ми, Пані, давні знайомі.

Я знаю Вас добре.

Ви встаете завжди вчасним ранком, пете мазанку від Грозикиної, потім йдете до Ілька до „Гаразду“ та постуваєте на пошту спитати за посте ресторанте. Коли не доставите ліною, проходите вузкою кладкою річку та стаєте у стіні Кам'янькиного цюм похилій ворони. Ви дивитесь би

стрілкою стежиною на верх, — та ба! Цеж щойно березень і нема товариства.

Нервується алегка, скручуєте приспіненим кроком на залізничний міст, та „щоб хто не затримав“ доходите швидко до двірця. А той двірць — він наш спільний старий знайомий. Я тільки раз привіз Вас туди з Яремча, коли то я переживав нові, цікаві і гарні хвилини. А Ви, — Ви забули мене? Цеж було над Прутом під „Бердом“, або над Жонкою у підніжжя „Гільоріетки“...

Вернім на двірць у Дорі. Ви вже там. Літом там Ви губитеся, відтам мерці втікаєте, там домінують вигуки „гулес“, — тепер Ви майже самі.

Хібаж живе ще і в Дорі „Пан Чинський“? А коли є, то Вас на площі двоє та ще й третя задихана льокомотива.

А тепер час повні. Коли Ваше вікно до полудня, коли оглядаєте з нього „Горган-Явірник“, то Ви щасливі від тої далекої, а близької синяви, що вириває довкола гори від саява круглолицього.

Він був там серед природи і тут серед людського муравлища завжди моїм найкращим другом; скільки сліз пролив я при цьому свідкові та повірникові одинокому, скільки радощів, вераз і неоправданих, незаслужених газнав.

Але Ви, Пані — Ви не романтиків шукаєте — Ви з майном. Тому, коли в неділю вранці три давони доринської церкви відізвуться трам-бам-балам, — Ви краще приборані як у будень, спішите камяною доріжкою до Божого храму.

Ви не продираетесь крізь гушавину червоних петиків та вишиваних сорочок, а входите просто у захристію; їдете за вітвар, або стаєте тут таки у переході, — і молитесь... Люди оглядають Вас... — Що дав би я тепер за те, якби міг заавіжати запах гуцульських кожухів, вишаченого маслом волосся, якби міг ще хоча раз почувти, як роздранним альтином приспівує „Маруся Дякова“.

Дорогі Пані! Коли я навіть напасаду поми-

ляюся щодо Вашої особи, а Ви мене зовсім не знаєте, ні пригадати собі не зможете, — не відмовте бодай один раз відписати мені з Дорі.

З Вашого листа затягну дрібочку чудового гірського воздуха, із ним віде в мою душу смарагдовий спокій ялинних лісів, шафіровий м'єстат далеких верхів та асучється в памяти золото-та нитка золотих спогадів з моєї неопієної Дорі.

Ви ще не пізнали мене? Таж там бігав я малим золотоволосим хлопчиною, я туди проходжувався юнаком, мене туди вабало і вабить, коли я став мущиною; — мущиною? Коли я ще все дитина.

Я і нині ще побіг би над великий Бовч, щоб побачити, чи великі ями вабила вода через аму, чи не змінила річища, та чи можна буде сміло та вигідно плавати по „Івані“. Я ще зараз захопив би топір у руку та самітцем почвалав до „Липи“, або і під саму Синявку, щоб там порозмовляти з шуліками, порозглядати сліди зайців та іншого звіря, пообнімати та наспівати гимнів кожному шипеліві, кожному плевів.

Спитаєте верхів сусідніх, чи є такий, що не почував на собі ваги моїх легких стіп, спитаєте потонів бистрих, якія із них не гасив моєї спраги своєю ледяною водою, спитаєте гуцулів стрічних, чи не заговорював я з ними про все, про що тільки знав і не знав.

А коли дізнається від них мов правдиве привіще, перешліть мені тихий привіт, від них: коли-ж ні — перешліть його мені тим більше, бо тільки він один буде останнім зв'язком з дорогими моїми горами, — з нашою любов'ю Верховиною.

А не осуджуйте гостро мого сміливого листа. Чого Ви ждете від тих, що пишуть до Вас — це одно, а слова розваги для земляка на чужині — це друге. Ви — в Дорі, це найважливіше: Ваш лист принесе мені запах рідних гір. Може пишучи дого: Ви забудете про свої надто реальні думки.

3 життя наших установ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „СОКОЛА-БАТЬКА“.

Користуючись з побуту у Львові, зайшов я на адресу голови „Сокола-Батька“ п. Миколи Заячківського на Загальні Збори членів цього товариства в неділю 10 квітня, щоб ближче зацікавитися з його діяльністю. На саїй доволі місці. Дуже мало представників інтелігенції, переважало міщанство, є і гурток представників жіноцтва. Брак академічної молоді, що перед світовою війною творила найголовніший та найчисленніший контингент членів „Сокола-Батька“.

Відсутність академічної молоді (хвіба за деякими нечисленними винятками) у такому товаристві як „Сокол“ характеристична для сучасних відоносин серед нашого громадянства. Згоровили їх назвати не можна. І молоді кінчаючи ніші школи, входять у життя без громадянського підготування і часто несприятно до буденної органічної праці. Навіть теперішній божок наймолодшого покоління спорт, не надто її захоплює. Нерожіві гороскопи на будуче. Та це ненормальне явище мине і університетська молодь згодом знайде собі певно там, де її місце, у праці в соціальських рядах.

За президіальним столом довголітній заступник голови „Сокола-Батька“ дир. Микола Заячківський і невиспущий пропагатор соціальської ідеї та майдаку у Львові — радник Стебенький.

Збори отворив дир. Заячківський і адав загальний звіт із минулорічної діяльності товариства. Усіх соціальських гнізд у Галичині є 386, з того найбільше, бо 155, в тернопільському повідстві. Найменше гнізд має „Сокол“ у станиці

Оголошення, оповістки, місцеві як і з провінції оголошуватимемо тільки за попередньою присилкою належитости. Незаплачені заздалегідь оголошення не будуть поміщені.

скавиському повідстві; лавівське воев. стоїть по середині. Не всі гнізда проявляли назверх свою діяльність, а часом ця діяльність проявлялася у неадекватних ділянках, головню у просвітницькій, у формі аматор. гуртків, чим нераз робили конкуренцію читальні „Просвіти“, чи інші аналогічні організації. „Сокол-Батько“ не негує і просвітницької праці, але вона у „Соколі“ не повинна бути головною, тільки руханка, спорт, прогулянки, тощо. Більш-менше правнрально діяльність проявляє лише одна четвертина всіх гнізд. Більшість гнізд не прислала навіть звідомлень зі своєї діяльності, про які ширше громадянство нічого не знає. Орган „Сокола-Батька“, що його по одиорічній перерві відновлено — „Сокальські Вісти“ не знайшов ще доступу до всіх соціальських організацій у краю, а це без сумніву спиною дальшу організацію.

Від кількох літ адміністраційна влада ставиться не надто прихильно до справ українського „Сокола“. Масово розвивувала тов. „Сокол“ в різних повітах, найбільше в тернопільському. При пожежно-руханкових „Соколах“ доладала нераз як причину брак пожежного приладдя, відсутність при пожежі у якомусь далекому селі, участь членів „Сокола“ в українських національних святах, а навіть брак діяльності, хоч є рішення Наяв. Адміністраційного Трибуналу, що за саму не діяльність не можна товариства розв'язати. В краю заборонили носити однострій, а навіть сокальські шапки.

Влада протинала шапкам-мазенникам, а є за передвоєнними шапками. У тій справі буде ще окрема конференція. Старшина „Сокола-Батька“ буде дальше змагати до оживлення сокальської діяльності в краю.

Подробиці звідомлень різних референтів будуть оголошені у „Сокальських Вістях“. Треба тільки зі звідомлення рад. Стебеньського зазначити, що збіркова акція на викупи майдаку „Сокола“ у Львові в останньому році анаслідок господарської скрути не дала тих вислідів, що в попередніх роках, а за п'ять літ треба сплатити поважну кноту п'ять тисяч доларів. Цей справу не можна лежоважити, бо без власного майдаку у Львові не можна і думати про доцільну і восторонню сокальську працю.

Над рефератами йшла оживлена дискусія представників поодиноких сокальських товариств зі Львова і з краю (Перемишль, Перемишляни, Хирів, Городок Ягай. і т. д.). На окрему увагу заслуговує промова проф. Гайдука про сокальську ідеологію, що була наче доповненням загального реферату голови товариства.

Головою вибраний радка діл. Миколу Заячківського.

С Б

Нові судові оплати.

Ще дні 7. березня ц. р. ухвалив сойм три пропозиції: міністерством справедливости законопроекти про судові кошти: 1) На терені апеляційних судів у Кракові й у Львові, 2) на терені апеляційних судів у Варшаві, Лодзіні та Вальмі 3) на терені апеляційних судів у Познані і Торуні та окружного суду в Катоніцях. З днем 1. квітня ц. р. ці закони почали обов'язувати. Ціле цих законів має бути, по думці мотівів міністерства справедливости, заведення одноцілого в тій матерії законодавства у цілій Польщі, а також добути більших скарбових доходів. Досі обов'язували у трьох ділянках Польщі повсім відмінні закони. А саме — у Галичині і Тешині давано стемкі до кожної справи у поодиноких її стадіях, відносно до вартости предмету спору і таким чином татар судових оплат був розкожаний на довгий час тривання спору та ексекційного поступування. У лях інших ділянок Польщі була судова оплата вимірювана у певному процентному відношенні до вартости предмету спору. Цю оплату складало у бувшій російській ділянці з гори при внесенні дотичної справи до суду, а на помісцьких землях з долини. Теперішня уніфікація закінчується в поширенні дотичних принципів 6. займаючи російській також на апеляції в Кракові, у Львові і на судову округу в Тешині.

Для нас найважливіший цей останній закон і тому хочемо бодал у найголовніших рисах позначити на ним наше громадянство. Отже цей закон амінує основно дотеперішній судові оплати при всіх судових чинностях і вводить сталі оплати, які вносять 3 пр. від вартости предмету спору, при тому кожну надяжку понад 100 золотих рахується за нову сотню. Ця оплата називається „стосунковим вписом“, значить процентним вписом головнм. Такий головний впис оплачується від кожного позову, як від позовів взаїмних так інтервенційних, від позовів про уневажнення та про поновлення поступування, від апеляції, від ревізії та від внесення про довід на ексекцію на підставі заграничних ексекційних титулів. Ця оплата вносить, як сказано 3 пр. вартости предмету спору. Від слідуючих судових чинностей оплачується половина тої процентної оплати, а саме від вксленних позовів і в наказовім поступуванні, від виводження наймів та аренди і від румаційних наказів (§ 567 п. ц.) предмету найму і держави, від замітів проти повасудового виводження, від позовів про ухвалення оречення мирового суду (§ 596 п. ц.), від зажалення неважноти проти оречення біржових судів і від внесення про довід на ексекцію на підставі оречення, або угоди в мировім суді. Коли в вксленім або наказовім поступуванні пізаний вносє заміт, то позивачий має доповнити попередню оплату до повної висоти.

Одну п'яту часть основного процентного впису належить заплатити м. ін. від внесення на забезпечення доказів, на видання умовного наказу заплати у мандатовім поступуванні, від внесення на перший довід на ексекцію, від вкслені на видання тимчасового зарядження і від справу тимчасових заряджень та від рекурсів. Крім того від деяких чинностей складається 1/4 часть основного впису, та 1/10 часть основного впису. Ці останні постанови накладають на інтересоналіх оплати, яких досі не було, як нпр. оплата від внесення виявлення маетків під присягою, від розділу ліквідаційної ціни купна поміж віртелів, за фінанційної подалі опіальности, за відновлення, або спростування границі, за уділення прибиття торгу при ліквідаційній продажі не движимости і т. д. Словом за кожний майже оу-

ловий акт припадема явсьє оплата. Вей оплати мають бути в цілости вловені при доданні до суду відповідного внесення, бо інакше суд справу не буде розглядати.

Крім обов'язкованого досі „впису стосункового“ заведено ще окремо оплати від прилог і подаль, вношених поза розправою, та оплати канцелярії за впис судових оречень, доручуванних навіть а уряду. Ці канцелярійні оплати вносять від 1 зол. до 50 золотих. Від прилог вносять оплата у всіх судах 50 сотиків, а від кожного подання поза розправою і ввагає від кожного письма, від якого не аложено основного вписового оплачується окремо оплату в городських судах по 50 сотиків, а в окружних судах по 3 зол.

Так само побираться всі ті оплати вписові і додаткові в поступуванні угодовім і конкурснім, наслідком чого поступування угодові і конкурсне буде фактично поступуванням тільки з цілм стягнення оплати для скарбу.

Від усіх цих оплат може суд уклінити сторону на підставі спідоства убогоства.

Як з повшого бачимо, цей новий закон стане для нашого населення певниово важким татарем і стримає не одного від доходження свого нацелушного права.

Тому то свого часу Український Клуб у соймі зайняв супроти цього законопроекту і супроти поодиноких його постанов негативне становище. На правничій комісії наші представники виклазували всі відмінні наслідки цього закону для нашої суспільности, особливо в часах теперішньої затяжної господарської кризи. Бажаючи ослабити вістер поодиноких постанов ставили представники Клубу, та інші олозичіні клуби цілу вааку поправок, які сойм, відісно а бажаніям міністерства справедливости, що як і цілий уряд має більшість у комісіях і в сойм — відкинув. І так передосім домагались ми обниження головного впису на 2 пр., а коли це відкинено, домагались ми цієї знижки, бодал при спорах нижче 1000 зол. Домогались ми, аби „стосункова оплата“ була аложена не нараз, а в 3-ох ратах, щоби на випадок внесення вироку І. чи ІІ. інстанції не побирали впису від другої апеляції чи ревізії цієї самої сторони. По думці закону буде на жалданія сторони повернена половина „стосункового впису“ до позову на випадок відкинення позову, або в випадку видання вироку а визнавання уже на першій розправі. Ми домагались, аби таку половину оплати сторони повернено також у випадку видання заочного вироку. Поправку цю відкинено. З доручення Клубу забирая у тій справі слово на півнарному засіданні сойму для 7. березня, виклазуючи всі хвиби законопроекту та його далекосягні наслідки в напрямі обмеження кредиту, без якого всяке господарське та торговельне життя є неможливе. І без сумніву цей закон відібється невимовно шкідливо на кредитових і змагаз на господарських наших відноснах. Цей закон аводить вимір щинильної справедливости на площину комерційної і дрібної торговлі, вимагаючи за кожну дову вміреної справедливости окремої заплати. Одним з моментів рішеннях про правничий хід торговельного життя і кредитових оборотів є можливість скорого випроцесування слушної „правильної“. Новий закон стане цюму на перешкоді. Він ставить у безвигідне положення особливо всякі кредитові інституції в сталі їх ліквідації. На домагання поправки важких відносин у судах, правительством дало відповідь у обов'язкованому законопроекті, наміряючи дорогою подорожження оплат спричинити зменшення судових справ.

Посол д-р В. Заячківський.

Конфіскують гітлерівські прапори й арсенали.

Виконуючий розпорядок президента Гінденбурга про розв'язання боєвих гітлерівських відділів приказує поліції конфіскувати все майно тих відділів. Тому конфіскаті підлягають: однострої, відзнаки, партійні прапори, літаки, авта, засоби комунікації, санітарні матеріали,

музичні інструменти, полеві кухні, намети і т. д. Розпорядок постановляє, що а означеному речинні поліція має ексмітувати гітлерівців із клубів, олаче мусить ім дати якесь пристановище, щоби не були без даху над головою.

Більшовики вимінують населення.

Румунська преса повідомляє, що радянський уряд алазую поселити на своїх західних окраїнах (від Румунії в Польщі) самих москалів, комуїстів, а місцевих людей переведе в гавб Московщини на місце тих москалів. Недавно всі молдавани в т. зв. молдавській республіці (на

Україні) дістали прива збиратися в дорогу. В їх 248.392 душ. Уряд оправдує це тим, що західні держави готують наступ („інтервенцію“) на Радянщину, а надграничні села прихильні цьому наступові а могли би його злєкшити.

Небезпека від вулканів минула

ВАЛЬПАРАІЗО. 14. IV. ПАТ. Діяльність 6 вулканів поволі ослабає. Хоча із 7 вулканів добуваються ще клуби диму, всяка небезпека мабуть минула. На основі інформації із Чилі

попіл опав на цілу підданну частину Південної Америки разом з Патагонією та груною остроів Хуан Фернандез та островами Робінсона Кноао

Економічний огляд.

МІЖНАРОДНА ХРОНІКА.

Дальша доля наддунайського бляку.

Після невдалих переговорів чотирьох великодержав у Льондоні, преса заговорила про кінець концепції прем. Тарліє. Ця концепція стала вже власністю не тільки Франції, але й Англії, бо остання, аби рятувати свої льюкати в наддунайських краях (разом із Болгарією та Грецією сягають вони суми 230 мільйонів фунтів як довгостроковий і ще поважнішої суми як короткостроковий) імперію лішила до повної згоди з Францією в площині організації середньої Європи. Французька преса атакує "талийців і німців, які — мовляв — "сторпедували" льондонську конференцію. Вони заявили, що не дадуть своєї згоди на преференційний союз намічених п'ятих наддунайських держав, бо 1) пошкодило б тим своїм експортом, 2) не допомогло б при кандалах до бляку, бо в тих районах господарське узгодження є неможливим.

Наслідки невдачі є вже очевидні. Адміністраційна Рада Банку Міжнар. Виплат рішила наддунайським державам не дати ніяких нових кредитів. В Австрії жадають, щоб уряд заключив негайно з Берліном і Римом преференційні умови і щоб від 15. ч. м. не платив ніяких відсотків та рат від заграничних позичок. Помітне скасування панує теж в Чехо-Словаччині, Югославії та особливо в Угорщині, де фінансова ситуація жахлива.

Совіти і закордонні капіталісти-нафтири.

Радянський нафтовий трест веде переговори з союзом передвоєнних заграничних власників нафтових територій у Б. Росії щодо евентуального винагородження їм втрата копалень у користь Рад. Союзу. Трест диспонує сумою 300.000 фунтів штерл., яку він добув шляхом оподаткування 5 проц. усіх нафтових трансакцій.

Судьба концерну Крігера.

Зі сторінок всесвітньої преси не сходять справи шведського сірникового концерну і найбільшого світового монополію. Нема для від смерті Івара Крігера, в якому не потувала би преса якусь нову вістку з цієї матерії. Признати зрештою треба, що є над чим дискутувати після відкриття фінансових надужиттів, рахункових везомкладностей та сфальшованих білянів. Чуємо також голоси, що катастрофа сірникового концерну є справжньою національною катастрофою Швеції, мало що найбільшою після невдачі Карла XII. Появились уже навіть окремі книжкові публікації, при чому варто зазначити, що рекорд у поспіху знову виявили німці, подібно як рекорд докладності у відомій анекдотичній історії про "монографію слона". Уже кілька днів після смерті Крігера видав А. Маркус солідну і багату матеріалом книжку (бодай так класифікує її "Берд. Tageblatt") п. н. "Kreuger u. Toll als Wirtschaftstaat u. Weltmacht".

Світова господарська конференція.

В заграничних господарських колах виринула думка скликати в червні ч. р. одночасно з планованою конференцією в справі воєнних відшкодувань всесвітню господарську конференцію. Дискусійний матеріал мав би бути докладно підготований і тісно означений. Належало б до нього ось які справи: міжнародне регулювання валютної і девізової проблеми, заснування клірингового обороту, організація природної виміни при допомозі контингентів (товар за товар) і т. п. Зацікавлені кола сподіються осилити на цій конференції кращі результати.

Спростування львівського воєвідського уряду.

Львівський Воєвідський Уряд ч. АА. 5/7/32.

У Львові, дня 12. IV. 1932.

В СПРАВІ СПИСУ НАСЕЛЕННЯ.

(Спростування.)

Відносно нотатки, поміщеної в часописі "Діло" ч. 3. з дня 3. I. 1932 р. п. наг. "З конспіриційних практик". (Звідомлення з місць). "Під загрозами нової пацифікації" та в ч. 8. з дня 13. I. 1932 р. п. наг. "З конспіриційних практик" (Звідомлення з місць). "Іспит з української мови" — Львівський Воєвідський Уряд просить на підставі пар. 19 пресового закону з 17. XII. 1862 р. В. Д. 3. ч. 6. з 1863 р. помістити в найближчому числі наступне спростування:

Відносно нотатки в ч. 3.

Неправдою є, начеб то списові комісари в Яричові Новім уживали виключно тільки польських списових формулярів.

Натомість правдою є, що списові комісари в Яричові Новім уживали поруч польських формулярів також двомовних, а виключно польських формулярів вживали щойно тоді, коли бракувало двомовних формулярів, однак уживання в тому випадку польських формулярів є передбачене постановами пар. 21. інструкції для списових комісарів з дня 17. вересня 1931 р.

Неправдою є, начеб то списові комісари в Яричові Новім не розпитували про матірню мову, а інтервенція в тій справі населення в начальника списового комісара не дала побажаних наслідків та що з тими особами, що стояли в зв'язку з інтервенцією у начальника списового комісара комісар постерунку П. П. Германа списав протокол, погрозивши арештом і кінчав

тати, ніж ті, які дала в своєму часі подібна Женевська конференція. Після неї залишилось тільки багато паперових резолюцій і побажань.

Запаси золота в поодиноких державах.

Цікаві цифри наводимо у щойно опублікованій американськими статистиками про розділ золота у світі: В сумі є його 11.242 мільйонів доларів, із чого припадає в мільйонах на Злуч. Держави Ам. 4.007, на Францію 2.808, на Англію 588, на Швейцарію 472, на Іспанію 434, на Голландію 357, Рад. Союз 329, Аргентину 253, Японію 234, Німеччину 226. Польща мала на 1. квітня 70 мільйонів доларів золота.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

За оздоровлення різниці.

В останньому часі польський уряд проявляє деяку добру волю зробити теж "щось" і для хліборобів. Появляються або є у проекті різні закони, які мали би поліпшити їхню ситуацію. Однак усі ці пільги в податкових закладах чи у сплаті довгів у державних банках і знижках оподаткування позичок не багато дають нашому селянству. Цікавий подекуди є заповіджений закон у справі дихан на селі, яка доходить до 10 проц. місячно і який цей закон має покласти край. Так бодай запевнювали на останній конференції в міністерстві різниці у Варшаві, присвяченій питанням відношення різниці до діяльності фін. рільн. комітетів. На цій конференції дир. деп. Розе підкреслює теж два найважливіші аспекти селянства: невідповідні ціни на сіль-госп. продукти і низькі ціни на землю. Референт висказав думку, що небавом продукція на селі скоротиться, а це вплине на підвищення цін. Польща перестане бути краєм сіль-госп. надпродукції. Ця енуціяція офіційної особи вказує на те, що уряд не думає братись до акцій хочаби частинного стиснення т. зв. "ножиць", себто зменшення різниці цін між продуктами сіль. господарства і промислу, а залишає це... об'єктивним обставинам.

Зпоза куліс Синдикату для збуту худоби у Варшаві.

У попередньому "Огляді" згадали ми про близьку ліквідацію Синдикату чи його перебудову. В пресі появились тепер цілі ревізії про надужиття, які в тій інституції діялись і які вже майже 2 роки тому викликали навіть інтервенцію австрійського уряду. Ревізія вказує нам те, чому не вдалось нашому "Центросоюзові" добитись членства і признання контингенту на вивіз свиней за границю, хоч старався він за це два роки. Показується, що провів завіс протекційну систему і розділював між членами контингенту дуже несправедливо. Після того експортери зорганізували комісію, яка мала патрунувати проводові. Але тепер виявилось, що й ця комісія не поводитися краще. Голосно говорять про корупцію. Крім того виявилось, що дуже поважні суми, які впливали від уряду з титулу експортних премій, взагалі не записані в касових книгах!

Польський торг. бізнес у березні.

Тимчасові підсумки Гол. Стат. Уряду наступні: ввіз 66.331 тис. з., вивіз 65.605 тис. зол., активне сальдо 30.726 тис. зол., менше від попереднього місяця на 3.065 тис. зол. У вивозі передовсім вугілля зменшилось на 3,4 мільйонів зол.

Планове господарство.

Наслідки кризи у Польщі проявляються між іншим у тому, що вільне, незалежне господарювання здає свої позиції під напором уряду. Після нафтового закону маємо вже другий закон: про право уряду регулювати і контролювати оборот вугіллям так у заграничній як і в краєвій торгівлі.

книжено відтак до коша, виготовляючи нові з польською матірною мовою. Правдою є й те, що формулярі оставлено без ніяких змін.

Відносно нотатки в ч. 8.

Неправдою є, начеб то списовий комісар у Сороках не хотів показати на місці Юркові Маршалові списового формуляра для перевірки, як вписано дані, а казав йому прийти до віята. Натомість правдою є, що списовий комісар, не заставши Юрка Маршала в хаті, щойно перепроводжував спис у слідуючих домах. Підчас спису в домі Баллика прийшов Маршалок і спитав комісара, чому не був у нього, на що йому комісар відповів, що був у нього, але не застав його дома, супроти чого може його списати тут або у віята. Маршалок попросив комісара, щоб списав на місці, що списовий комісар вчинив і Маршалок власноручно підписав списовий формуляр.

Справа спису в Теодора Козидри зі Сорог представляється в світлі правди наступною: Супроти неприємності Козидри дома, що виїздив був до Львова, списовий комісар перепроводжує спис у мешканні одного Баллика, спитав, чи знає докладно генералія Козидри та коша Баллик залив, що генералія докладно знає той сам Баллик подав всі дані потрібні до вповнення списового аркуша Козидри, після чого сам власноручно той аркуш підписав. Те, що Баллик підписав аркуш, не читаючи попередньо його змісту, не є виною списового комісара, який не заборонював йому того.

За введоу:

Д-р Кофлер

Радник воєвідства.

ОСТАННІ ВІСТІ

ВІДЛОЖЕННЯ ПОДАТКІВ ДЛЯ ХЛІБОРОБІВ.

Денник Законів із 14. квітня приніс розпорядок міністра скарбу про пільги для хліборобів у сплаті залягаючих податків. Залягаючі від 1. жовтня 1931 р. ґрунтові, доходи, маєткові та спадкові податки розпорядок той відкладає до 15. серпня 1933.

ВІДОЗВА ГІТЛЕРА.

Гітлер видав відозву до своїх відділів, у якій каже, що свою кандидатуру поставив був, щоб протиставитися чорно-червоній партії. Літами гітлерівці стояли вірно при його боці, боролися за добро батьківщини, їх переслідували й мучили. Сотки їх гинули, тисячі були ранені, а вбивники є на волі. Гітлерівці повно по тюрмах, та вони остали тверді й вірні. Радо служити ме Гітлер для них у боротбі за краще завтра. Вже добре знають, чого хоче від них Гренер, Браун, Гітлерівський, Северінг, Брінінг. Ім гітлерівці відповідать 24. квітня. Це буде день поразки. Ліхий волі протиставлять добру волю та любов рідного краю. Ви є членами нашої партії — кінчить Гітлер — і вас обов'язує дотеперішня дисципліна. Хай ніхто не думає, що розв'язання пробоевих відділів є їх остаточним знищенням. Не тратьте віри в нашу перемогу. Це боротьба за велику Німеччину. Я належу до вас, ви належите до мене. Воля засяє нам 24. квітня. Хай живе наша свята справа.

АРЕШТУВАННЯ ГІТЛЕРІВЦІВ.

БЕРЛІН. 14. IV. Ревізії в гітлерівських відділах переходять спокійно. Провідники берлінських пробоевих відділів з гр. Гельддорфом є поза столицею. В Мінхені обсадили Брунатний Дім, там сконфіскували матеріали а справі акцій пробоевиків, у Дармштаді сконфіскували багато зброї. Президія поліції в Ляйпцігу заявив, що не може покищо подати подробиць про сконфісковані озброєння та документи. В Гамбурзі арештували 7 гітлерівських членів сенату та 1 посла райхстагу.

АРЕШТУВАЛИ БІЛЬШОВИЦЬКОГО КУРЕРА.

У зв'язку з недалеком 1. травня поліція ствердила, що в Вилениціні комуністи приготували кампанію для викликання неспокою. Арештували заг. 50 людей і сконфіскували 250 кг. різних видавництв. У поїзді Вільно-Варшава арештували зв'язкового комуністичної партії Зах. Білоруси, що віз вказівки для комітетів у зв'язку з 1. травня.

ЗРЕДУКОВАНІ СЛУЖБОВЦІ НЕ КИДАЮТЬ БАНКУ.

Польський Банк Промисловий у Львові зредукував чимало службовців. Вони опинилися в крайній нужді і тепер для демонстрації приходять до банку. Конфліктом тим зацікавився Союз банкових службовців, бо банк не додержав умов.

ПОЖЕЖА.

13. квітня вибухнула пожежа в Хотині (пов. Кадуш). Наслідком вітру згоріло 21 хат, 18 господарських будинків, багато сіна та ліжка.

ВІДОЗВИ Й КОМУНІКАТИ.

до всіх, що вчилися або вчили в Українській гімназії у Львові.

Наш голос несеся і знові тих мурів, з тих яких кімнат, а може й з тих самих лапів, де майже Вам істні юні дні, дні весни. І нині в українській гімназії в "Народному Домі" у Львові відбувся сьвітло, анімація й виконання пайдорожжя сьвято нашого народу, тобто його молоді, що-палі.

Якщо любо Вам згадати про ті місця, де ви колись училися, а може й вчили, то певно з відракою згадуєте про ті гігієнічні відносини, сьвітло яких провели Ви літа свого найкращого життя. Може пера жаль крає Ваше серце за тих товаришів, учеників, дітей, внуками, що перетасю в'їшли в мозолу тільки пайдорожжя, що, що вдалася про них ніхто належно не подба.

А сьогодні положення нашої молоді куди гірше. Стиснені на одному, третьому поверсі, де подіра, без сонця знісали нових будівель, а самому грілі великомірного гамору, краку, витисні в пороку, що в вікон відчинити не можна, при живим автоомобілів русі — це значно гірше, ніж було за Ваших часів.

І в тому 5—6 годин денно! Подумайте!

А може дома краще? Про це ліпше і не згадувати. Остеріли, вохкість, порох, задуха... при відкритті. Отоє ті гаради нашої молоді. Усуху не але є світлим обов'язком нас старших.

Діючи за голосом національного обов'язку, ми голосом найпримітивіших людських почувань Батьківський Кружок уже три роки домагає бідну нашу молоді, а перед місяцем закупили двохповерхову хату в Ямні над Прутом на Валяківці Оселі.

Тисячу доларів ми заплатили, а другу тисячу маємо заплатити до 1-го липня 1932 р. Першу тисячку вибрали з дрібних датків учеників і їх батьків, за репштою апертаментоса до Вас, згадуючи до Ваших добрих сердець.

Чи не за сміливо ми поступили в часі важкої скрути? Може! Але ми не сміли вже чекати ні одної тивини, бо наша молоді гине. Останні лікарські оглядини виказали на 80 учеників 37 поран на залози, а в 31 постійний підгортячовий стан. Це страшно!

Жертви потрібні зараз. Жертводавці від 10 м. доларів теору на вічну пам'ятку будуть висіані в "Золоту Книгу" як почесні доброді-жливники.

А коли наші діти над берегами бистрого Прута відхизають здоровю грузу, коли своїми бідними руками ловитимуть промінь світлоного сонця, то тоді і пастиме щира, та мольтва вляки за Вас. Молити Бога за Вас будуть вони і пісню, що буде лузати на наших рідних верлах, заглушений тепер чужим гамором, і голосною мольтвом в гуцульській церкові. Який благодатний, освідомлючий вплив матиме з Оселі на Гуцульщину.

Вірно, що все те промовило до Вашого розуму і серця та сподіємося, що наше прохання ви вислухате.

Датки просимо слати на адресу: Земельний Банк (Оселя Ямне) вул. Словацького 14., Львів.

ЗА ВИДІЛ БАТЬКІВСЬКОГО КРУЖКА:

Др Іван Брик, голова. Йовига Голубовська, секр.

Еміграційні справи.

В справі реемігрантів до Аргентини.

Реемігранти до Аргентини, які мають важке аргентинське свідцтво моральності, т. зв. "buena conducta" та аргентинську карту ідентичності, мусять подбати за аргентинську візу, яка коштує 43 зол. 70 сот. Свідцтво моральності є важке на два роки від дати виставлення в Аргентині. Хто передавний речинь, платити нормальну візу, що коштує 305 зол. 60 сот.

В справі актів вичинання до Аргентини.

Жонаті емігранти й одружені емігрантки, що їдуть до Аргентини, мусять предявити свідцтва вичинання в аргентинському консулаті.

Реемігранти до Заучених Держав.

Виставлені в Заучених Державах "перміт" на поворот є важкі один рік. Хто в тому часі не зміг, матиме поворот дуже утруднений, а то й неможливий. Якщо реемігрант через важкі причини не може виїхати в назначеному речинь, мусить сім тижнів перед ульвом речинь анімація подати англійською мовою до америкаанського консулату в просьбу продовжити речинь важкості "перміту". Після засвічення в консулаті (за оплатою 2 дол.) подання відіслатися до Департаменту Праці у Вашингтоні, — долучити чек на 3 дол. "Перміт" може бути продовжений на дальший шість місяців. — Неграмотні реемігранти мусять вернути до Америки впродовж 6-и місяців від дати виїзду зі Заучених Держав не вважаючи на те, що мають право залиши на р.к.

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліана Гаушенського, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. 792-2. Тел. 54-46.

— Театральний альбом. Управа Музею Наукового Товариства ім. Шевченка збирає у відділі портретів альбом усіх українських театральних та кінових артистів і співаків як необхідний ілюстраційний матеріал для історії наших театрів. Сьогодні налічує цей альбом уже біля 420 фотографій та репродукцій а часу від 1864 р. (театр Омеляна Бачинського) аж до сьогодні і є найбільшою цього роду збіркою у Львові. З театральних артистів відступили Музеєві свої збірки покищо пп.: І. Біберовичева, І. Пирник, Р. Залуцький, К. Козак-Вірленська, С. Орлик-Соботова, В. Петрович-Смалева, П. і В. Сороки, С. Станікович, А. Шеремета, А. Юрчак, Я. Качмарик-Якимович. Крім цього передав Музеєві свою збірку старих театральних фотографій радн Осип Давидович зі Самбора. З огляду на культурно-історичне значіння такої збірки просить Управа Музею НТШ пп. артистів та приватних осіб відступити їй цього роду збірки, щоби можна було скомплетувати по змозі цей відділ музею.

— На підмогу нещасному артистові. Управа "Союзу Діточу Українського Театрального Мистецтва" вважає своїм обов'язком пригадати ВП. громадянства м. Львова, що в суботу 16-го ц. м. театр "Ціркум" дає благодійну виставу для нещасного артиста Василя Коссака. Від численної присутності на цьому вечорі залежатиме успіх підмоги для артиста, що потребує її негайно та необхідно. За "У. С. Д. Т. М.": А. Шеремета, голова, Н. Гладкий, секретар.

— До підмоги слухачам радіо. Святочиний Концерт в пам'ят 300-ліття уродин гетьмана Мазепи в Станіславові буде переданий крізь радіо. Початок точно в год. 20 дня 17. квітня ц. р. Радіо подасть: промову проф. Богдана Ленкого, сольові співні М. Голінського і хоріві співні станіславського "Бояна" і "Думки". Не подастъ зате спенічної картини з трибуні "Мазепа", яку відіграють на закінчення, бо передача цього твору радіом владою не дозволена.

— Ще одна пропаганда. В повісті Сх. Галичини вирушили цими днями дві самоходні експедиції Польського Радіа, що хотять сполукаризувати радіо в кожній, навіть найменшій місцевості. Взяли зі собою багатий пропагандовий матеріал. Одна експедиція буде ділати на схід від Львова в тернопільському воєвідстві, друга на захід від Львова, аж до Ярославля і Добромилів. В якому дусі буде йти ця пропаганда, легко догадатися.

— Залізо подешевіє. В міністерстві промислу й торгівлі відбулася 12. ц. м. конференція з представниками залізних гут, які згодилися обнизити ціни штабового заліза на 10 пр., значить на 35 пр. від одної тони. Синдикат залізних гут видасть інструкції щодо знижки цін заліза й залізних виробів у гуртовій та деталічній продажі, так щоби ціни для покупців були на 10 пр. нижчі.

— Валиється гора. Між Славськом і Волоснякою стала обсидуватися гора Хатки (якої шпиль є 800 м. над поверхнею моря). Около 500 людей працює над очисненням дороги. Колова комунікація перервана. З нутра гори чути детонацію.

— Дурисвіт. По Східній Галичині вештається Василь Димчук, родом з Буковини, й обшахровує людей. За те він дістав уже раз чотири роки в'язниці. Але коли відсидів і його пустили на волю, він почав знову ворожити і вимаювати від людей гроші. Тепер арештувала його станіславська поліція, бо він ошукав в останньому часі понад 600 осіб.

— Застріляв пастуха. В Кривках (Станіславщина) 19-літній Андр. Битківський застріляв 15-літнього пастуха Дм. Семенюка. Битківський здер із убитого черевник та пігани. Поліції признався, що зробив це тому, бо не мав із чого жити, коли батьки прогнали його з дому.

— Мораль діточої письменниці. У Варшаві розпочався судовий процес проти 29-літньої Гелени Кісельницької, авторки повістей для дітей і б. державної урядниці й секретарки Товаришничих куток, обвинуваченої в шантажі та грошових зловживаннях. Вона писала до різних осіб анонімні листи, в яких домагалася злочинних грошей сум під загрозю, а в бюрі різних куток спротивляла 7.000 зол.

— Де подієся царський плаш? Справа варшавського банкіра Кайнта та його спільниці Гурлявської приймає все більш розміри. Наслідком обманливих операцій Кайнта 200 осіб утратили свій маєток. Кажуть, що Кайнто має неоплачену вартість королівський плаш із горностава царя Миколи II. Яким чином він добув цей плаш і де його подів, виклає мабуть слідство. Тимчасом оголошено нагороду за віднаведення укритих грошей у висоті 10 пр. від найдешої готівки. Обчислюють, що Кайнто укрив перед вірниками два мільони зол.

— Жінку й дитину дає в застав. Із Нью-Йорку повідомляють, що дитин Павло Ріно заявив, що готов дати в застав свою жінку та 19-місячну дитину бандитам, які схопили Ліндбергову сина. Це був би застав, щоби вони віддали на-ленського Ліндберга. Дитини шукать теж в Англії, тому що там поділяли долари з чинами, що їх подав Ліндберг до відмоа банкам. Делегат американської поліції Шефелъ приїхав до Відні тай там шукав Ліндбергову дитину, бо мав вістки, що якийсь американський німець схопив дитину. Є теж чутки, що це Аль Капонаві спільники схопили Ліндбергову дитину, щоби так вимусити на поліції, аби вона випустила на волю їх пташка. Ньюйорські часописи повідомляють, що 50.000 дол., які Ліндберг виплатив, дісталися трьом алкогольним пачкарям ватаги Шульця.

— Вулькани і ціни збіжжя. Вибухи підземно-американських вульканів загрожали між іншим сьогорічній жнива в Аргентині. Всі поля вкриті такою грубою верстою попелу, що всяка ростинна вегетация знайшла в критичному положенні. Нема сумніву, що ціни збіжжя підуть сяк-но в гору, коли зважити, що Аргентина є перший збіжжний шпихай південної Америки.

— Наслідки вульканічних вибухів. Лондонські газети описують дивейські сцени, які діялися в Малайро, Ст. Рафаселі і Мендосі, положених у підніжжя 8 вульканів гір Андів. У Мендосі евакуують все населення числом 8.000 осіб. Ратункова акція грудня з причини диму й темряви Особливо важко ратувати худобу, що перелякана втікла крізь аргентинські пазиси. Метеоролог Грегорі передбачує, що мине найменше рік, ажні попіл, який піднісся до величезної висоти, упаде знову на землю. Попіл може навіть опадати в Європі, бо на висоті 30 миль вітер буде його гнати на віддалі кількох тисяч миль. Цей попіл, що приймає форму пілу, матиме вплив на погоду в ділому світі. Він ослабить соняшну силу, творючи немов заслінку. На основі вісток з Аргентини сила вибуху вульканів покищо ослабла, припинилися й виливи лави, але темрява з причини диму й попелу триває дальше. Відомий вульканолог Мареро передбачує, що за 14 днів буде гірше землетресення.

— Міст між Сицилією та Калібрією. Морський інженір Калібрета подав м-ству комунікації проект величезного одозлокувого мосту над проливом між Сицилією та Калібрією. Лук 2.000 м. довгий, тягар понад сто тисяч тон. Був би це найбільший міст у світі, а знімався би на ви...ті 120 м. над рівнем води. Ширина обрехована на 70 м., тому можна би на ньому побудувати шлях для авт. та залізничні шляхи та зничайну дорогу. Інж. Калібрета подав теж проект оборони мосту на випадок війни.

— Хуртовина в півні. Італія заповдила великі шкоди. В історичнім містечку Каноса завалилася частина руйн замку, що в ньому Григорій IV. з попелом на голові покоровився папі. Замок той збурили в 1255 р., а відбудували його князі Д'Есте в 1451, знову ж знищили його в 16. ст.

— Нова експедиція на північний бігун. Відомий радянський дослідник полярних околиць, проф. Самойлович переїздив крізь Бералі і в розмові з представниками преси заявив, що готується до нової експедиції на ледолоді "Красіні" до північного бігуна. В експедиції візьме участь також кілька літаків. Завданням експедиції буде найти найкоротшу дорогу понад Арктичний океан до Аляски. Проф. Самойлович хоче встановити повітряну комунікацію з островів Франц Йосифа понад північний бігун до американського континенту.

— Чахотка і гігієна устної ями. Чахотка, жертвою якої падають що року сотні тисяч, найбільший ворог людства. Боротьба з чахоткою дуже трудна, бо неможливе сотворити в короткому часі для мільйонів людей гігієнічних умови життя. Однак знаємо, що зарази чахотки передістаються до нашого організму через уста де осідають на зубах і творять такі небезпечні для життя і людського здоров'я колонії бактерій делетворчих. Отже до найосновніших засад гігієни належить охорона устної ями і ґрунтовне чищення зубів антисептичними засобами, а заразом нещаднийна для зубів. Такими засобами є Одоль, пили до уст, ласта Одоль і мильце до зубів Одоль. Вироби Одоль признали в 96 краях якнайліпші засоби до чистання устної ями, містять у собі найкращі антисептичні прикмети.

3 концертової салі.

III. концерт лавреатів Шопенівського конкурсу.

Після представників Угорщини і Бельгії, почувши ми в останньому концерті представників Радичичини Сагалова і Люффера. Перший із них відзначений на варшавському конкурсі шестою премією, другий четвертою. Сагалов представив нам як віртуоза великого та П. трудностями — фортепіанова клявіатура а П. грудошми — просто зібавка (чи не мав рації Шуман, коли сказав, що той, хто хоче грати на інструменті, мусить ним так володіти, щоби амів ним грати-ся?) Видно, що "граючися" технікою. Сагалов

небагато надумується над другими проблемами творів: завдяки вродженій музикальності й інстинкту, він не робить нічого немусикального, але не надто заглиблюється в саму суть творів. При цьому всьому він не холодний і не об'єктивно-академічний; одним словом: п'яніст з великою, блискучою будучністю.

Люфер мав очевидно свій „фєральний“ день. Чи це вина переступи — від кількох тяжких всі лауреати грають майже щодня, де в якому концерті — чи може що інше, досить, що він не зробив тут цього вражіння, яке міг би зробити два дні пізніше на концерті в Варшаві, де він — як чули ми з радіо — мав саме свій щасливий вечір і грав просто знаменито. Люфер, ученик великого київського п'яніста; педагога Беклемішева, тепер сам уже професор Інституту в Києві, відзначається головню своєю великою музикальністю і музичною інтелігенцією. Завдяки цьому перша частина г-мольної сонати Шопена мала велику лінію й грандіозну форму.

З зацікавленням чекаємо заповідженого другого концерту обох радянських п'яністів, на якому вони виконуватимуть — нарешті! — твори не Шопена.

а. р.

Із шкільних концертів.

Заходом учениць приватної середньої фактової школи С.С. Василянко у Львові відбувся дня 9. ц. м. у руханковій залі при вул. Длугоша 17 а. святковий концерт у честь Т. Шевченка. Концерт цей, як перший прилюдний виступ згаданої школи був безперечно милою несподіванкою для львівського громадянства. Коротка програма, зате зразкове виконання кожної її частини ось додатні прикмети концерту, що не дозволяли слухачам ні на хвилину нудьги. Зокрема треба згадати промову учениці О. Андрухович про релігійну сторінку творчості Шевченка й добре підготовані ученицею К. Гладилович хори, з яких Гайворонського „Ой, ти знав...“ і Захнянина „Хор русалок“ були виконані прегарно. З інших частин концерту Нижанковського „Люблю дивитись“ — дуєт при супроводі фортеп'яну й пісні Шумана, гра на фортеп'яні стрінулася також з загальним признанням. Де-

клямації, хоч може дещо не підібрані (Чума, Хустина) були всеж таки бездоганні. Замітна зорганізованість й однакові одяги учениць це також добрі сторони концерту, що можуть послужити зразком для інших шкіл.

Присутня.

3 кіна.

Кіно „Марусенька“: „Мала Джанета“

Джанет Гейнор, що вславилася креациєю у „Сході сонця“, яку тому три чи чотири роки признано одною із найкращих креаций післявоєнної фільми, є завжди героїною ліричних драм та зворушливих трагедій (очевидно — зі щастливим закінченням!) Нова фільма з цією артисткою не дорівнює що-правда ані „Сходові сонця“ ані „Семому небу“, а проте є того самого типу, в якому життєва проза переплетена з поезією дівочих мрій. Чарівна постать цієї справді першорядної артистки, яка вміє однаково вірно, широко і зворушливо представляти смутки і радості малої дівчинки, підрастаючої інститутки і зрілої жінки — надає цій — зрештою неглибокій і безпретенсійній — фільмі особливий привабливості.

(ік)

Серед нових книжок.

Henryk Sée: Źródła współczesnego kapitalizmu. Warszawa 1932, стор. 177, 8". Nakładem Fundacji Wiedzy i Kultury im. Chankowskiego. Переклад з французького.

Накладом відомої фундації Ханковського, якої завданням є, поза допомогою академічній молоді, теж видавання книжок з ділянки економіки і суспільних наук, появився цей черговий том, призначений, як підручник для всіх, що цікавляться економічними проблемами. Автор, відомий французький економіст і історик економіки, опублікував вже цілу низку (14) книжок, які відзначаються приступністю у викладі та об'єктивністю у представленні фактів.

У цій праці автор розглядає джерела сучасного капіталізму та знаходить їх у громадянстві капіталістів, а не тільки в їх існуванні. Тому теж початки капіталізму сягають часів, коли торгівля це громадянство спричинила, а було це вже в часах хрестоносних походів. Це накопичування

капіталів, а з тим розвиток капіталізму, пересувалося зі сходу через Італію і пізнішо-західні краї, щоб в Антверпені в XVI стол. свій розквіт. Розвиток торговельної форми капіталізму витворив дальшу його форму фінансову (вексель, біржі) і вкінці третю форму: промислову (Англія). На цих основах впріс сучасний капіталізм, який ні в одній країні не охопив в цілості публічного життя. Переходячи до аналізу сучасного капіталізму, полемізує автор з Марксом, доказуючи, що крім того, що як твердить Маркс, капіталізм є тільки функцією праці, є він теж функцією ще низки інших причин. На це наводять факти з історії розвитку капіталізму від середовіччя, аж до сьогоднішніх часів. — Подання бібліографії до порушених тем робить книжку тим більше вартною. Ясне представлення фактів і добре опрацювання матеріалів роблять те, що книжка є добрим підручником для всіх, які цікавляться економічними проблемами.

(Хр)

Дописи.

ЛУЦЬК. (Коли приїде єпископ Полікарп? — Реферат у „Просвіті“, електричний страйк, повин). Новосвячений єпископ Полікарп має приїхати до Луцька 22 квітня після полагодження деяких справ у Варшаві. — В неділю, 10. квітня в залі луцької „Просвіти“ був перший реферат д-ра Модеста Левицького про суспільну мораль. На цю тему д-р Левицький має прочитати ще два реферати, чи внаслідок продовження першого. — Луцькі організації, торговці й приватні громадяни втретє продовжують бойкот лущкої електрики, розпочатий 29. березня. — Повінь у Луцьку й околицях наробила багато шкоди: вода зірвала міст на Стирі, що веде на передмістя Гнидава; ушкодила залізничний міст під Луцьком на Стирі, наслідком чого подорож через міст пасажирів відбувають пішо й по другому боці переїзять до другого потягу. Під водою опинилося багато ділянок на периферії міста і т. д. В околицях вода ушкодила мости, порозривала греблі й залила засіли полі в значному просторі.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 14. IV. 1932 за масло експортне та десертне пріма 320 зот., а літру молока 23—25 сот., літру сметани 120 зот., літру яєш. 340—350

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.
П'ятниця, 15. IV. год. 8. пополу. „Дзяди“.
Субота 16. IV. год. 3. пополу. „Дзяди“.
Субота 16. IV. год. 7.30 веч. „Люди в сутегі“.
Неділя 17. IV. год. 3. пополу. „Дзяди“.
Неділя 17. IV. год. 8. веч. „Фауст“ оп. Театр Річвородностей.
П'ятниця 15. IV. год. 7.30 веч. „День його повороту“.
Субота 16. IV. год. 7.30 веч. „День його повороту“.
Неділя 17. IV. год. 3.30 пополу. „Мезансін“.
Неділя 17. квітня год. 8. веч. „Ловці жемчугів“, опера Бізета.

Кіна.

АПОЛЬО: „Іх ексцеленція кохання“.
КАСІНО: „Вільні душі“.
КОПЕРНИК: „Маленька Джанета“ (Дж. Гейнор).
ЛЕВ: „Король Швейкія“ (чеська звукова комедія з Гуг. Гасом).
МАРУСЕНЬКА: „Маленька Джанета“ (Дж. Гейнор).
МІРАЖ: „Літня гріха“.
ОАЗА: „Мельодія серця“.
ПАН: „Дівча з Претеру“, „Циганський кор“.
ПАЛАС: „Гори в полум'ї“.
ПАСАЖ: нечленивий.
ПРОМІНЬ: „Опір в опері“.
СОНЦЕ: „Останній роман“ (Із. Петрович).
СТИЛЕВЕ: „Севіла місто кохання“ і комедія „Ляврі й Гарді“.
УТІКА: „Лат і Патахон як королі мод“.
Легун (Дж. Гольд).
ХИМЕРА: „Бал в опері“ (Із. Петрович).

Програма радіо.

Субота, 16. квітня 1932

Братислава (278.5) 21.00 „Дівча з Едмонда“, оп. Оффенбаха. Пльверзум (286.2) 18.40 Нар. пісні. 20.10 Весела програма. Міяно (331.4) 21.00 Симф. концерт. Лондон (356.3) 18.30 „Іла“ Мендельсона. 21.00 „Арест в Америка“ муз. фарса. Штутгарт (360.6) 10.00, 13.00, 17.00 Концерт. 20.10 „Кіназ Метузале“, оп. Штрауса. Гельсінґфорс (366.1) 17.30 Сти-

Рейно Галаера, 19.30 Рел. Концерт. Букарешт (394.2) 19.40 Опера. Берлін (419) 18.20 „Вальпургіснахт“ Гетого-Мендельсона, 19.15 Попурі з оп. „Ціркус Еме“, 20.00 Хор Стокгольм (435.4) 19.00 Пісні Геллінда. Рим (441.2) 20.45 Опера. Прага (488.6) 18.30 Арія та пісні. Відень (517.2) 20.25 „Літочка трагедія“ пєса Шенґера. Рига (525.4) 19.05, 21.15 Комедія та музика. Мінхен (532.9) 20.00 Оперетка. Любляна (574.7) 21.30 Куплети. Ленінград (1000) 14.00, 14.30, 20.00 Концерт. 19.30 Авдінгі, 21.30 Відчит. Осло (1083) 18.15 Нар. пісні. Москва (1481) 12.00 Літ.-муз. авд., 14.00, 15.00, 18.30 Концерт, 17.30 Опера. Париж (1724.1) 21.00 Літ. рецитатій, 21.45 Концерт.

Львівське радіо.

Субота, 16. квітня 1932

11.45 Перегляд преси. 12.10 Шк. поранок. 12.45, 13.25, 16.05, 16.45, 17.35, 18.00, 19.25, 19.35 Грамофон. 13.20 Метеор. комунікат. 13.45 Госп. комунікат. Біржа. 14.45 Легка жид. музика і спів. 15.30 Вітськ. вістки для всіх. 15.40 Скрипка для дітей. 16.00 Комунікат. для плавання та рибалок. 16.10 Для матуристів. 16.30 Мола. 16.55 Первісні танці. 17.10 „Вільно в госп. відбудові держави“. 17.45 Муз. коментар для літків. 18.05 „Як Робінзон уперше спробував моря“ (авд. для дітей). 18.30 Джембенд. 18.50 Веселіна. 19.15 Різнитча почт. скрипка. 19.30 Спорт. 19.45 Прес. рад. денник. 20.00 „На овалі“. 20.15 Легка музика. 21.55 „Від Білгороду до югосл. Малайри“ (відч.). 22.10 Шопенові твори. 22.40 Прес. рад. денник. 22.50 Закордонні ретрансмісії.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Українські студенти-богослови у Львові зложили на голодуючих гуцулів 130 зот. (стотрицять зот.). На цю суму зложилися: 1) Кооператива „Визволення“ 30.00 зот. 2) Збірка 30.22 зот. 3) 27 богословів здержалося від курення в перший тиждень посту, а зложивши суму жертвували на голодуючих гуцулів 24.75 зот. 4) Т-во Чнт. Студ. богословів ім. М. Шапкевича 25.03 зот. 5) Християнська Секція при Марійській дружині Брацтва входить в Храм 10 зот. і два жертводавці по 5 зот. Разом 130.00 зот.

Подяка. Усім, що підчас превенційного арешту піддержали нас морально або матеріально, сердечно дякуємо. — Володимир Габрусевич, Володимир Коцюмбас, Ярослав Макарушка, Осип Машак, Юрій Онискевич, Кость Фіцик. — Львів, 13. 4. 1932

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ФІРАНКИ ручної роботи, капи — накидки, портіери, брокати — прекрасні — за безцінь тільки — Робітни Фрайліх, Львів, Сикстуська 21. Централь Відень. 1600 6-7

ГОДИННИКИ — продже найдешевше — Домбровський-Розваржевський — Академічна 2. 1616 2-7

ШУКАЮ інтелігентної і здорової дівчини до 2 і півлітньої дитини. Рекомендації пожелані. — Проф. О. Грегорицька, Перемішль, вул. Каспровича ч. 24. 1710 1-1

КИЛИМИ — відділ ліквідую. Останки килимів продже незвичайно дешево. Фабричний склад Ванк — площа Марійська 5. І поверх. 1538 7-14

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА ПРАЛЬНЯ чистить хемінго і фарбує всяку гардеробу. Прання ковпирів 20 сот. Львів, Подільська 4. Е. Говякович. 1673 4-5

РУТИНОВАНА ГАЗДИНЯ (управа дому) шукає цією дорогою відповідного заняття, найраніше у священника. Ласкаві оголошення Аам „Діло“ під „35“. 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

„МІКА“ одинока українська фабрика муштарди. ЛЬВІВ, ВУЛ. ГОРОДЕЦЬКА 121. 1707. Тел. 95-50. 1-10

Оголошуйтеся в найстаршій укр. щоденнику „ДІЛО“!

Подяка.

У безмежній і невимірній болі після безповоротної втрати нашого найдорожчого Мужа і Батька бл. п. о. Андра Антонюговича, пароха в Нагачеві спільно зложити отцією дорогою найширшу подяку Всч. О. О. Дек. Матковському Василеві, Сінкевичеві Олександрові, Цепинському, Евстахіїв, Мокріському Матвієві, Подлуському Петрові, Круцькому Романові, Турчаловському Маркові, Гарчанинові Михайлові, Шерстий Іллі, Подлишечному Константинові, Шоркові Степанові, Цепинському Романові, Сивакові Григорієві, Огородникові Миколі за ласкаву участь у похороні і відрізанні панакхид і прощальних промов. Вд. Дру. Кушніреві Степанові за лікарську поміч. Покійному, селянському Степанові Жилі за прощальну промову. Всім укр. Установам села Нагачова за звеличення похорону вітками, Т-ву „Районова Молочарня“ в Санданці за вінок і ласкаву участь. Уч. V кл. укр. семінарії в Яворові за співчуття і вінок на могилу Батькові дорогої Тетяни. Уч. вчительському Зборові, любимим учням Покійного народної школи в Нагачеві, Вд. Тарлівським, Пасичинським, Комаренкам, Круцьким, Цепинським, Огородникові, Кайперові, Цанкам за співчуття і ширі слова розради. Усім громадянам села Нагачова і інших сіл, що своєю присутністю віддали Покійному останню прислугу та нам у цей спосіб хоча трохи радості адляли в наших горі. Хай Вам Всім Господь дасть здоров'я та Ваше шире серце.

Нагачів, в березні 1932

Жена і Доні.

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

порукає слідуючі свої видавництва: Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв така: BERLIN SW 68, Zimmerstraße 35-41. В переписці треба зазначувати: Ausland-Abteilung. Місяця платності в Польщі: Банк для торгівлі та промислу. Познань (чекове коно в ПКО ч. 200.000). Почтове коно у Берліні: Berlin, N-o 3.111.